

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับ
พนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ผู้วิจัยขอแนะนำสรุปรายละเอียดประกอบด้วย สรุปผลวิจัย
อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับ
พนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ครอบคลุม รูปแบบของการวิจัย
วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

1.1 รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยและพัฒนา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(1) เพื่อศึกษาความต้องการฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน
สำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

(2) เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับ
พนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

(3) เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน
สำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

(1) ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัด
เทศบาลนครนครสวรรค์ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ

(2) ครูที่ฝึกอบรมกับชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับ
พนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนฝึกอบรม

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ มีจำนวน 365
คน ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2559

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย มี 2 กลุ่ม ได้แก่

(1) กลุ่มที่ 1 ใช้ในการสอบถามความต้องการเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม เรื่อง การผลิตสื่อสังคม
ออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยกำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างตามตารางของทาร์โร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนคร
นครสวรรค์ 222 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

(2) กลุ่มที่ 2 ใช้ในการศึกษาผลการพัฒนา และผลการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง การผลิตสื่อ

สังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จำนวน 50 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

(1) แบบสอบถามความต้องการของพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์เกี่ยวกับชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน

(2) ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์

(3) แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมแบบคู่ขนาน

(4) แบบสอบถามความพึงพอใจของพนักงานครูที่มีต่อชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์

1.4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแต่ละประเภท ดังนี้ คือ

1) แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 222 คน ใช้วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความต้องการโดยส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

2) ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพเบื้องต้น 3 ขั้นตอน การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวันที่ 23-24 กุมภาพันธ์ 2560 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ดำเนินการในวันที่ 1-2 มีนาคม 2560 และ การทดสอบประสิทธิภาพแบบ ภาคสนามในวันที่ 27-28 มีนาคม 2560

1.4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 การทดสอบค่าที ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.1 ผลการสอบถามความต้องการ ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความต้องการอบรมเกี่ยวกับการใช้งาน Google Apps. เพื่อการเรียนการสอน โดยต้องการใช้งาน Gmail รับส่งจดหมายมากที่สุด รองลงมาคือ สร้างเอกสารงานและเอกสารประกอบการเรียนการสอน

บน Google Docs นอกจากนี้ยังมีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งาน Facebook และ Line เพื่อการเรียนการสอน ระยะเวลาที่ต้องการฝึกอบรม พบว่า ต้องการระยะเวลา 2 วัน โดยเป็นวันเสาร์ และ อาทิตย์

1.5.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ พบว่าชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยมีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ที่ระดับ 82.35/80.65

1.5.3 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าจากการฝึกอบรม พบว่า ชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน ทำให้ครูมีความก้าวหน้าหลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.5.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนพบว่า ครูมีความต้องการอบรมเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การใช้งาน Google Apps, Facebook และ Line เพื่อให้ตนเองมีความรู้สามารถผลิตสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้เป็นเพราะสื่อสังคมออนไลน์ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากเว็บไซต์ www.it24hrs.com (ออนไลน์) ได้ทำการสำรวจแล้วพบว่าในปี พ.ศ. 2560 คนไทยใช้ Facebook 47 ล้านคน และใช้ Line 41 ล้านคน และจากอัตราผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเช่นนี้ ส่งผลให้สถาบันการศึกษาหลายแห่งได้นำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เช่น เว็บไซต์ www.pctechmagazine.com (ออนไลน์) ได้กล่าวถึงข้อดีของการนำเฟซบุ๊กมาใช้ในสถาบันการศึกษาไว้ว่า ครูผู้สอนสามารถใช้เฟซบุ๊กในการติดต่อสื่อสารและแสดงความเห็นต่างๆ เกี่ยวกับวิชาที่เรียนเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียน การสะกดคำ และการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง และการสื่อสารระหว่างกันจะช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับครูผู้สอนระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนสนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่างๆ มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับผู้เรียนผู้อื่นเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการเป็นผู้นำและการเป็นผู้ตาม ซึ่งการใช้เฟซบุ๊กในการเรียนการสอนจะช่วยผู้เรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยมีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ที่ระดับ 82.35/80.65 เนื่องจาก

ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกระบวนการวิจัยและได้ใช้แนวทางการผลิตชุดฝึกอบรมที่ได้ผ่านการสร้างและพัฒนาอย่างมีระบบและมีหลักการ และชุดฝึกอบรมได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไข ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และด้านการประเมินผล จากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะมีการนำชุดฝึกอบรมไปใช้

2.3 ความก้าวหน้าจากการฝึกอบรมของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความก้าวหน้าจากการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ครูที่ฝึกอบรมกับชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน มีความก้าวหน้าจากผลการฝึกอบรม สูงขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เป็นเพราะชุดฝึกอบรมมีส่วนประกอบด้วยสื่อการสอนที่หลากหลายทั้งในรูปวัสดุ และ อุปกรณ์ โดยนำสื่อเหล่านี้มาบูรณาการกันโดยใช้วิธีการจัดระบบ เพื่อให้ชุดฝึกอบรมแต่ละชุดมีประสิทธิภาพ และมีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2547, น.116) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของชุดฝึกอบรมไว้ 4 ส่วน คือ (1) คู่มือสำหรับวิทยากรใช้ชุดฝึกอบรมหรือผู้รับการฝึกอบรมต้องเรียนจากชุดฝึกอบรม (2) คำสั่งหรือมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้ชัดเจน (3) เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการฝึกอบรมแบบกลุ่มและรายบุคคลตาม วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และ (4) ประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า และผลของการเรียนรู้ในรูปของแบบทดสอบต่างๆ

2.3 ความพึงพอใจของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมครูมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เนื้อหาของการฝึกอบรมมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ผลิตสื่อการสอนได้จริง ($\bar{X}=4.75$) เพราะสื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา เพราะผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ากับการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งในประเด็นนี้ เขมณัญฐ์ มิ่งศิริธรรม (2559, น.68) กล่าวว่า การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์จะเป็นช่องทางสำหรับการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียนสร้างความคิด จินตนาการให้ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพราะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความอยากรู้ อยากเห็นและสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ อีกทั้งสื่อสังคมออนไลน์ยังเน้นให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการนำชุดฝึกอบรมไปใช้

จากการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยที่จะช่วยให้การนำชุดฝึกอบรมที่พัฒนาจากงานวิจัยในครั้งนี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดดังนี้

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่ทักษะทางคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

มากซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในเวลาที่ใช้ปฏิบัติการใช้คอมพิวเตอร์ ครูบางคนจะปฏิบัติตามไม่ทัน โดยเฉพาะเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกัน ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ Google Apps เพื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าก่อนที่จะมีการจัดฝึกอบรมควรมีการฝึกปฏิบัติการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะ และควรทำการสมัครการใช้งาน Facebook และ Gmail มาก่อนเข้าอบรม

2. เนื่องจากคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการของโรงเรียนมีการลงโปรแกรมที่มีเวอร์ชันแตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้การแสดงผลของโปรแกรมทางหน้าจอของเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องแตกต่างกัน โดยเฉพาะระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ของวิทยากร และเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เข้าอบรม จึงทำให้ใช้ระยะเวลาในแต่ละเนื้อหาาน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าก่อนที่จะมีการจัดฝึกอบรมควรมีการตรวจสอบเวอร์ชันการใช้งาน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าชุดฝึกอบรม เรื่อง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนการสอน เป็นชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ครูมีความก้าวหน้าจากการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมเพิ่มขึ้น และครูมีความพึงพอใจในระดับมาก ดังนั้นควรทำวิจัยติดตามผลโดยให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก แล้วศึกษาดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่าเพิ่มขึ้นหรือไม่

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ผสมผสานกับการเรียนการสอนแบบปกติเพื่อศึกษาดูว่ารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่เหมาะสมเป็นอย่างไร